

A MAGYAR KÖZLEKEDÉS TÖRTÉNETE 1990-2025

VÍZI KÖZLEKEDÉS

Dr. Simongáti Győző

egyetemi docens

VÍZI KÖZLEKEDÉS

BEVEZETŐ

Szerzők:

Dr. Balogh Tamás, *jogász, hajózási szakíró*

Sztojcssev Zsolt, *osztályvezető, Folyógazdálkodási Osztály, OVF*

Dr. Simongáti Győző, *BME, Repüléstudományi és Hajózási Tanszék*

Szaklektor:

Capt. Sommlóvári László, *hajóskapitány*

Tartalom:

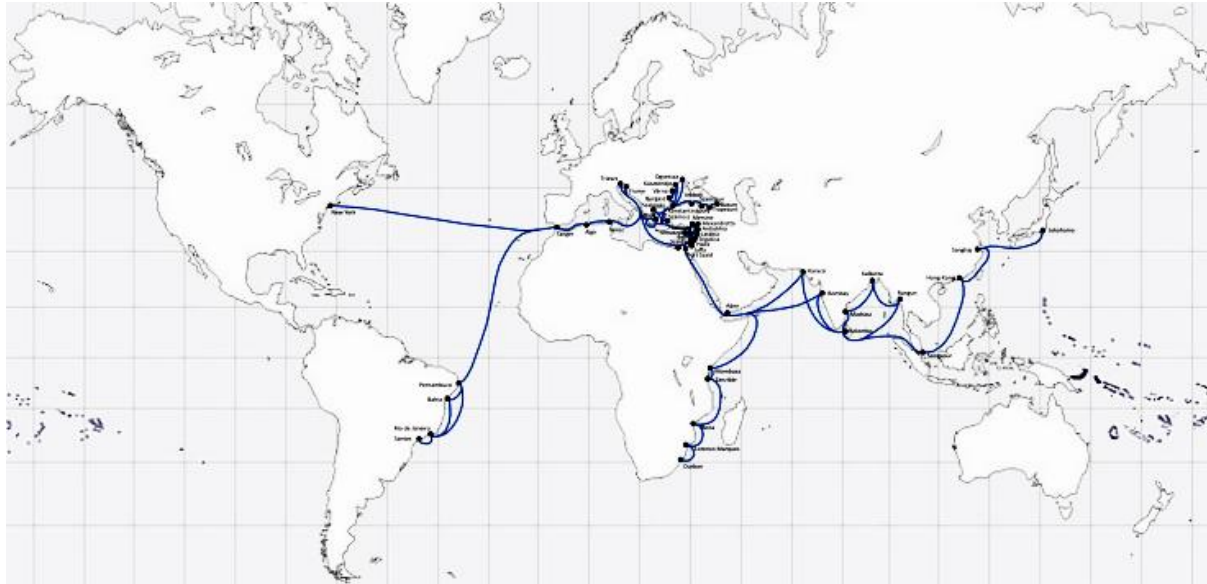
tenger-, belvízi, balatoni hajózás, víziút, járműállomány, piaci változások
kikötők, projektek,
hajógyártás, stratégiák,
szakemberállomány

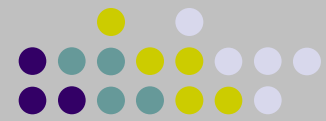

VÍZI KÖZLEKEDÉS

TENGERHAJÓZÁS

Szép hagyományok, ...

VÍZI KÖZLEKEDÉS

TENGERHAJÓZÁS

Szép hagyományok, gazdag tapasztalat, példaértékű gyakorlat ...

VÍZI KÖZLEKEDÉS

TENGERHAJÓZÁS

Szép hagyományok, gazdag tapasztalat, példaértékű gyakorlat, növekvő igények/lehetőségek...

Világrészek	1980		1995		2015		2023	
	Behozatal, %	Kivitel %	Behozatal, %	Kivitel %	Behozatal, %	Kivitel %	Behozatal, %	Kivitel %
Európa	84,7	86,7	87,4	88,2	84,3	87,7	40,2	40,9
Ázsia	6,6	7,3	6,7	4,5	12,9	5,7	34,8	38,5
Afrika	1,6	3,3	1,0	1,0	0,1	1,1	1,7	1,5
Amerika	6,5	2,6	4,9	3,9	2,7	5,0	21,8	17,2
Ausztrália	0,5	0,1	0,0	0,2	0,0	0,5	1,5	1,9
Összesen	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

VÍZI KÖZLEKEDÉS

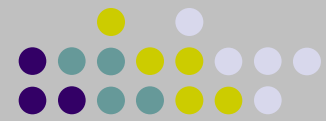
TENGERHAJÓZÁS

Szép hagyományok, gazdag tapasztalat, példaértékű gyakorlat, növekvő igények/lehetőségek

és mégis csökkenő hajószám és leépülés...

Típusok	1914		1939		1945		1970		1980		1990		2000		2001	
	Darab	Tonna	Darab	Tonna	Darab	Tonna	Darab	Tonna	Darab	Tonna	Darab	Tonna	Darab	Tonna	Darab	Tonna
Mélytengeri hajó	156		22		0	0	8	21943	19	112773	8	76605	2	20450	0	0
Duna-tengerjáró	0	0	4	3570	4	3570	6	8848	3	3880	0	0	0	0	0	0
Összesen:	156	n.a.	26	n.a.	4	3 570	14	30 791	22	116 653	8	76 605	2	20 450	0	0

VÍZI KÖZLEKEDÉS

KIKÖTŐK

Csepeli szabadkikötő:

- épült 1920-1928 között
- 1936-ban tengeri kikötőnek ismerik el
- mind a mai napig ez a tengertől legtávolabb (2200km) eső tengeri kikötő a világon

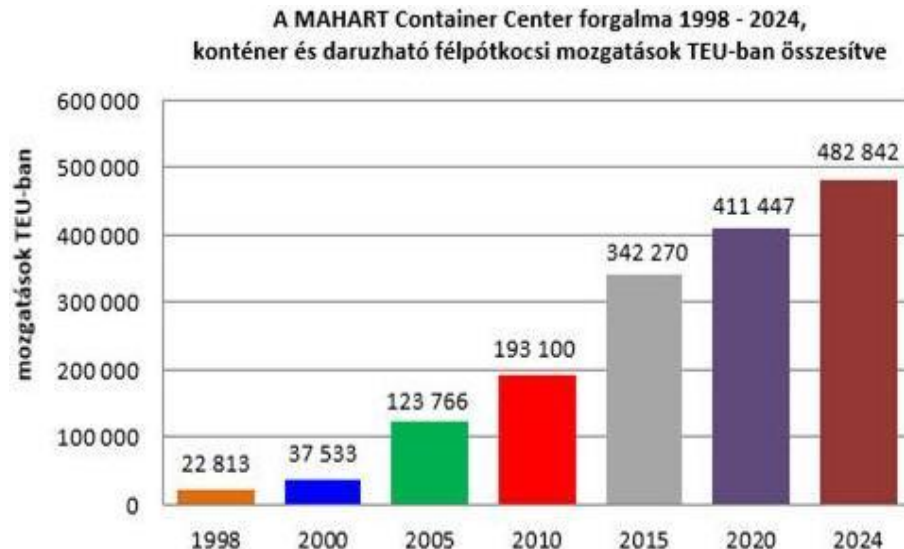

VÍZI KÖZLEKEDÉS

KIKÖTŐK

Csepeli szabadkikötő:

- ma is az ország legjelentősebb trimodális áruforgalmi csomópontja
- 1998-tól profilváltás: ömlesztett és darabáru kezeléstől a konténerforgalom felé

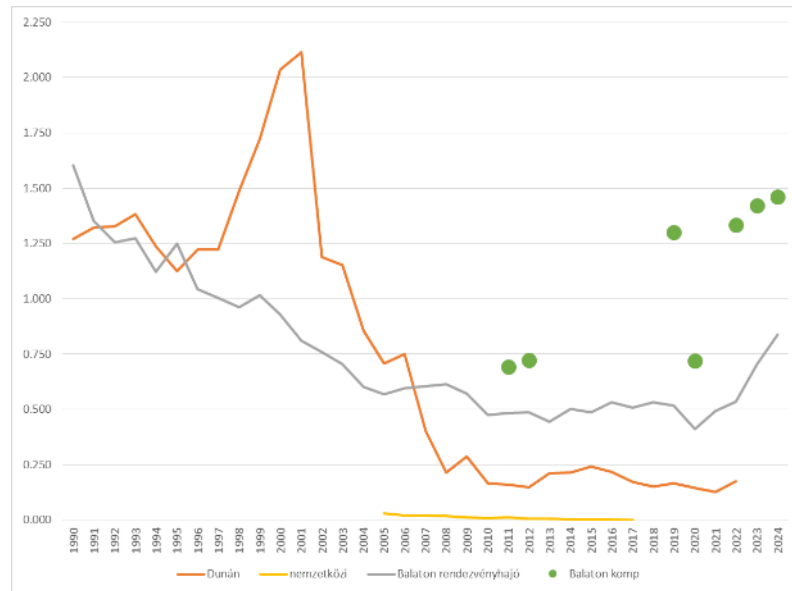

VÍZI KÖZLEKEDÉS

BELVÍZI HAJÓZÁS

a rendszerváltást kísérő radikális gazdasági átalakulás, folyamatos hanyatlás, a közlekedéspolitikai törődés hiánya jellemzi az időszakot

a személyszállítás erős visszaesés után enyhe növekedést mutat

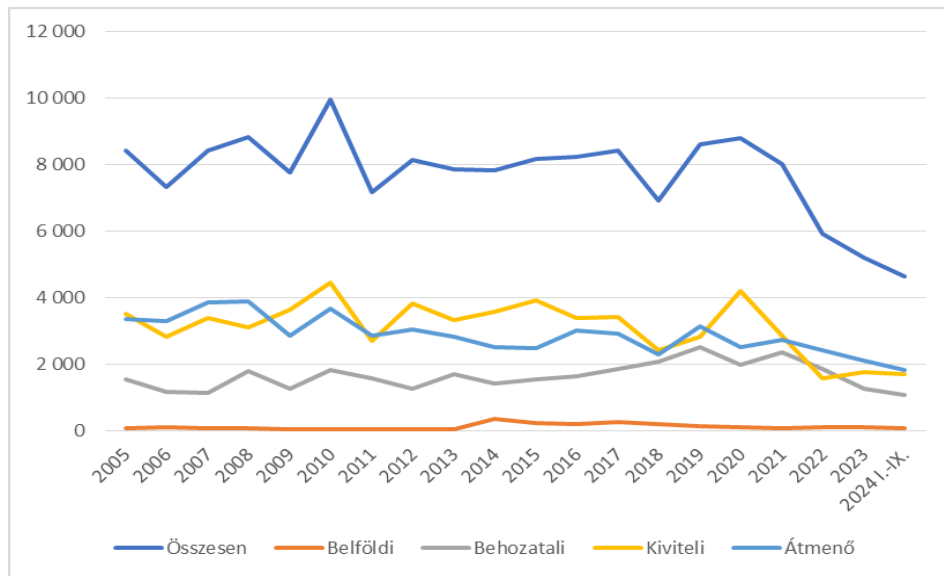

VÍZI KÖZLEKEDÉS

BELVÍZI HAJÓZÁS

a rendszerváltást kísérő radikális gazdasági átalakulás, folyamatos hanyatlás, a közlekedéspolitikai törődés hiánya jellemzi az időszakot

az áru fuvarozás (ennek ellenére) stagnál

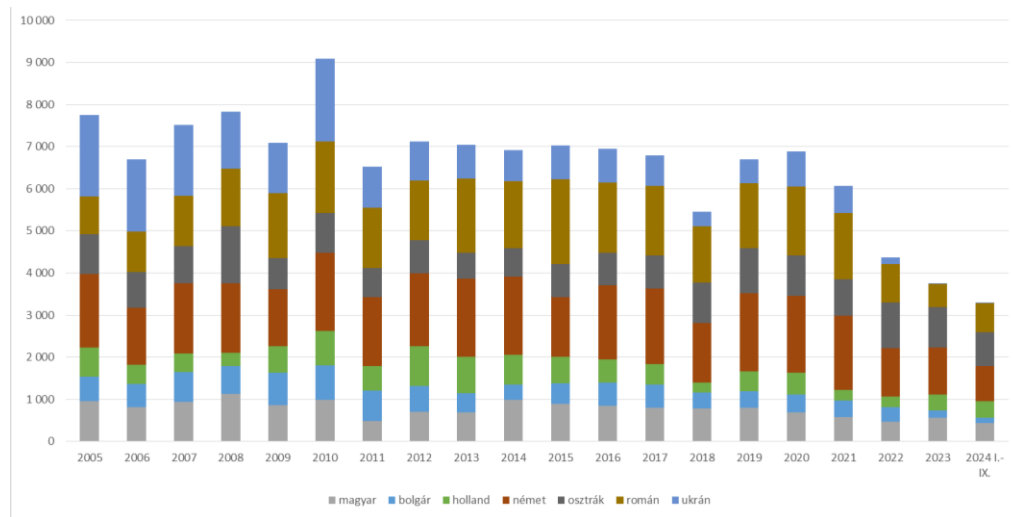
VÍZI KÖZLEKEDÉS

BELVÍZI HAJÓZÁS

a rendszerváltást kísérő radikális gazdasági átalakulás, folyamatos hanyatlás, a közlekedéspolitikai törődés hiánya jellemzi az időszakot

az árufuvarozás (ennek ellenére) stagnál

de az árut nem ugyanazok szállítják

VÍZI KÖZLEKEDÉS

VÍZIUTAK HELYZETE

történelmi tények, felemás előrelépés a víziút-kezelésben

kimutatható korreláció a szállítási volumen visszaesése és az alacsony vízállás között

fontos szemléletbeli változás:

a folyóval nem a hajózás miatt / érdekében kell(ene) foglalkozni

VÍZI KÖZLEKEDÉS

KIEMELT PROJEKTEK

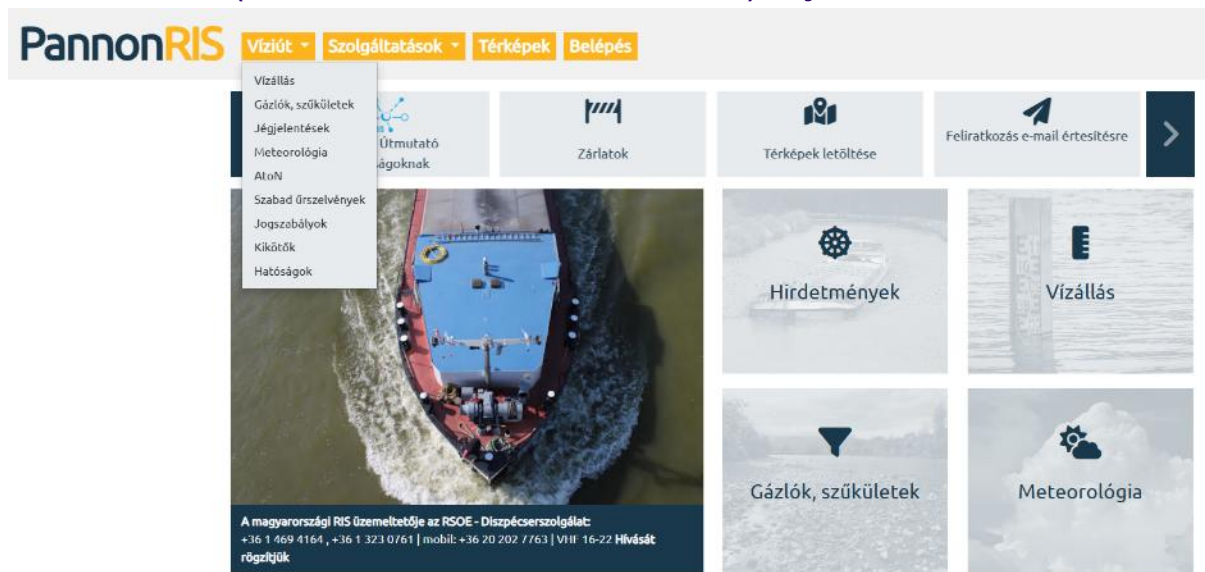
- az Európai Unió tagjaként jelentős mértékű fejlesztési forrást használhatott fel: a 2004-2024 közötti 20 évben mintegy **33 ezer milliárd Ft** értékben
- ebből a hajózással összefüggésben különböző programokban 122 projekten keresztül **15 milliárd Ft** hasznosult
- további **36 milliárd CEF**, **13 milliárd IKOP**, **7 milliárd** nemzeti forrás
- egyéb EU társfinanszírozott (FP 5, 6, 7, Horizon Europe, Danube Transnational, South East Europe) programok

VÍZI KÖZLEKEDÉS

KIEMELT PROJEKTEK

- 2005-től folyamatos RIS (River Information Services) fejlesztés

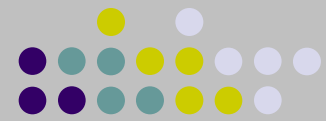
VÍZI KÖZLEKEDÉS

KIEMELT PROJEKTEK

- FAIRway projekt
- balatoni hajóflotta fejlesztés: 2 db új személyszállító katamarán és 2 db új komp

VÍZI KÖZLEKEDÉS

KIEMELT PROJEKTEK

- „Balaton levezető rendszerének korszerűsítése” projekt újjáépült a vízszintszabályozó zsilip, megtörtént a Sió-csatorna rekonstrukciója

VÍZI KÖZLEKEDÉS

KIEMELT PROJEKTEK

- KIR (Kikötői Információs Rendszer), Országos Kikötőfejlesztési Főterv
- "A magyarországi dunai hajóút kitűzési rendszer fejlesztése (HUMARK)" projekt

VÍZI KÖZLEKEDÉS

HAJÓGYÁRTÁS

VÍZI KÖZLEKEDÉS

HAJÓGYÁRTÁS

VÍZI KÖZLEKEDÉS

HAJÓGYÁRTÁS

GANZ EXPERT úszódaruk

25/40 t

750-1100 t/h

rakodási

teljesítmény

Gondola:

L=40m, 2x210 kW, 250 fő, 25 km/h

VÍZI KÖZLEKEDÉS

SZAKEMBERÁLLOMÁNY

még rendelkezésre áll mind

- a hajógyártásban
- a hajózásban (hajókezelésben)
- a hajótervezésben
- a hajózási háttériparban

VÍZI KÖZLEKEDÉS

ZÁRSZÓ

Kemény kihívások, leküzdendő nehézségek:

- elégséges össz-kapacitású, de
- elavult szerkezetű járműállomány,
- elöregedett és korszerűtlen kiszolgáló infrastruktúra,
- a gazdaságos hajózásra alkalmatlan víziutak
- közlekedéspolitikai/hajózási stratégia hiánya
- a vízvi sszatartás nélküli folyószabályozás
- és a klímaváltozás együttes negatív hatása

Sikerek:

- Csepeli Szabadkikötő mára a Közép-Európai térség meghatározó áruforgalmi csomópontjává és logisztikai központjává fejlődött
- tengerjáró hajók sikeresen is üzemeltethetők
- budapesti városnéző és rendezvényhajózás jelentős fejlődést ért el
- jól jövedelmező kikötői szolgáltatások a szállodahajós iparágban
- hajógyártási eredmények

VÍZI KÖZLEKEDÉS

ZÁRSZÓ

A 2011 -ben megjelent Új Széchenyi Terv:

„Tekintettel a vasúti és a belvízi szállítási módok jelentős környezeti előnyeire a közúttal szemben, megállapítható, hogy méltánytalanul, és környezeti szempontból károsan alulreprezentáltak az áruszállítási munkamegosztásban. A közúti túlsúly pedig hosszú távon nem tartható fenn, hiszen egy növekedési pályát megcélzó gazdaság növekvő szállítási igényei olyan további közúti infrastrukturális fejlesztéseket vetítenek előre, amelyek sem pénzügyi, sem környezeti szempontból nem jelenthetnek valós alternatívát a jövő számára, miközben a vasúti szektor és a belvízi hajózás kihasználatlan kapacitásokkal rendelkezik.”